

KIS LAP

KACZÉR ZSUZI. (Lásd a 123. lapon.)

DEZSŐ ÉS KATICZA.

— Elbeszélés. —

(VII. folytatás.)

— Itt beszél ez a gyermek megölés-ről? Mózsiról, Dezsőről? Kik azok? kérde az öreg ur csodálkozva.

— Ki tudja, miről álmodik? felelé Örzse asszony zavartan. Az ilyen gyermek még álmában is játékaira gondol.

— Hát Mózsi és Dezső talán testvérei, vagy játszó társai?

— I... igen... gondolom... valamelyik szomszédunk gyermekei.

— De hát az nagyon furcsa, hogy Dezső meg akarja ölni Mózsit, mint ez a kis leány álmában beszéli. Ez már nem tréfa; hátha van valami a dologban?

— Ugyan már hogy volna! szólott Örzse asszony nyugtalanul. Az efféle gyerek tücsköt-bogarat összebeszél, még ha ébren is van; hát még álmában! Különbén magam is álmos vagyok, én sem aludtam ez éjjel...

Örzse asszony, hogy megmeneküljön a további kérdezősködésektől, legokosabbnak gondolta, ha alvást színlel, amit nem kellett sokáig folytatnia, mert nem igen messze voltak Budapesttől, alig egy óra múlva a vasuti mozdony hosszan füttyentett s a vonat berobogott a fővárosi nagyszerű pályaudvarba.

Kiszállásnál a jószívű öreg ur segíteni akart, de Örzse asszony nem fogadta el és igyekezett mentül előbb távozni azoktól, a kikkel együtt utazott, mintha félt volna valamitől. Bérkocsiba ült s midőn a kocsis kérde, hová vigye, a főváros egyik nagy vendéglőjét nevezte meg. Egy

negyedóra múlva a vendéglő kapuja előtt álltak s a kapus sietett kinyitni a kocsi-ajtót.

— Itt van szállva Ujlaki báró? kérde Örzse asszony.

— Igenis, itt, felelé a kapus. És maga talán az a dada, akit a báró ur mára várt vidékről, egy kis leánykával?

— Igen, én vagyok az.

— Akkor hát fölvezetem a báró ur szobájába. Most nincs ugyan itthon, de nem sokára hazajön.

Az első emeleten két szép szobában volt szállva Ujlaki báró s Örzse asszony ide vitte fel ölbén Katiczát, lefektette a pamlagra, kissé megfésülte, megsimította aranyosszőke haját, meg is mosdatta, a nélkül, hogy az elbágyadt kis leány ellenkezett volna. A szobapinczér, ezt látván, megjegyzé:

— Ez a leányka beteg... ne hivat-sak orvost?

— Nem gondolnám... inkább valami meleg italtra és könnyű ételre van szüksége, nagyon fáradt és éhes lett a hosszú utban.

— Rögtön hozok valami neki valót, szólott a pinczér és távozott.

Néhány percz múlva már visszatért jó meleg tejeeskével, puha zsemlével. Katicza mohón evett-ivott s kissé fölüdült; aztán sovárgó hangon kérde:

— Ugy-e, már nem sokára otthon leszünk?

— Igen, igen, kedvesem, most már mindjárt otthon vagyunk, csak te feküdjél nyugodtan és aludjál.

Ezt oly hangon mondta Örzse asszony, mintha csupa tiszta igazságot be-

szélt volna. le fejét és mély, nehéz

Örzse leány melle ravaszság tükán így dör

— Azt levélben azt

nak, nem so ren, tudom, ez a kis leá sokat adna majd beletö leányuk, én rintot.

Alig m ott szenderg ajtó megny arczu férfiü hölgy lépett neje.

Ki volt dolga volt röviden el k

Ujlaki volt, még pe hivatalnok, idegen király hogy ott ügy saját király állást elfogl arra, hogy tuli országol nem kerül tö

Igy tört belül hét es tengeren tu csöppet se bu

szélt volna. Katicza megnyugodva hajtá le fejét és néhány percz mulva már ismét mély, nehéz álomba szenderült.

Örzse asszony pedig ott állt a kis leány mellett s arczán hol félelem, hol ravaszság tükröződött vissza, mialatt hal-kan így dörmögött:

— Azt hiszem, sikerülni fog . . . a levélben azt irták, hogy holnap már utaznak, nem sokára ismét tullesznek a tengeren, tudom, vissza nem jönnek többé. Ha ez a kis leány eleinte fecseg is, arra nem sokat adnak, nem ismerik; lassacskán majd beletörődik; ők elhiszik, hogy az ő leányuk, én pedig megkapom az ezer forintot.

Alig mult fél órája, hogy Katicza ott szendergett a pamlagon, midőn az ajtó megnyilt s egy izmos, napsütött arczu férfit és egy csinos, finom öltözetű hölgy lépett be. Ez Ujlaki báró volt és neje.

Ki volt Ujlaki báró és neje és mi dolga volt velök Örzse asszonynak? azt röviden el kell mondanom.

Ujlaki báró előkelő államhivatalnok volt, még pedig a követségnél, azaz olyan hivatalnok, a kit a király külföldre küld idegen királyok és kormányok fővárosába, hogy ott ügyeljen minden dologra, ami a saját királyát érdekli. Persze, aki ilyen állást elfoglal, annak készen kell lenni arra, hogy elküldik messze, a tengeren tuli országokba, honnan sok esztendeig nem kerül többé haza.

Igy történt Ujlaki báróval is. Körülbelül hét esztendeje, hogy elküldték a tengeren tul, déli Amerikába, amin ő csöppet se busult, mert még fiatal, derék

ember volt, s örült annak, hogy oly távoli országokat fog megismerhetni. Neje is szivesen ment és már utra is keltek, midőn egy nagy baj történt: kis leánykájok a fél éves Etelka súlyos beteg lett, az orvos kijelentette, hogy a gyermek ki nem állja a roppant utat, kivált a tengeren, hol vihar érheti a hajót, ugy hogy ép, erős ember is alig bírja ki.

Ez már aztán nagy baj volt. Ujlaki báró nem halaszthatta elutazását, a jó anya pedig nem akarta elhagyni gyermekét; de Ujlaki báró meg nem akart elmenni neje nélkül és sok tanakodás után végre nagy nehezen abban állapodtak meg, hogy a kis Etelkát a jó Örzse dadával — ez volt Örzse asszony — hátrahagyják a nagymamánál s majd idővel egyszer visszajönnek érte.

De olyan messze földről, a tengeren tulról nem épen könnyű hazajönni, főleg annak, aki le van kötve hivatalához; mindig közbe is jött valami, vagy betegség, vagy fontos dolgok, egyik év mult a másik után s bármennyit busultak gyermekök után, nem jöhettek el érte. Ekkor azonban még nem volt valami nagyobb baj, a jó nagymama gondját viselte a kis Etelkának, kinek erre szüksége is volt, mert folyvást gyöngé, beteges gyermek volt. De egyszer aztán a nagymama beteg lett és meghalt! Etelka egészen az Örzse dada gondjaira maradt.

Amint a szülők ezt ott a messze idegen országban megtudták, nagy aggodalom lepte meg őket s kivált a jó mama rögtön utnak akart indulni; de most sem lehetett, a tengeren épen a nagy viharok ideje járt, aztán maga a mama csupa

aggogalomból súlyos beteg lett, az orvos nem eresztette s így nem maradt más hátra, mint irni Örzse dadának, hogy viselje jól gondját a kis leánynak, míg eljöhethetnek érte; nemcsak a költségeit fizetik meg, hanem kap jutalom fejében ezer forintot, ami roppant pénz szegényebb embernek. — Midőn a mama végre annyira

fölgyógyult, hogy a nagy utat kiállhatta, Ujlaki szabadság időt kért és megindultak hazafelé. De utjuk nagyon szerencsétlen volt, a tengeren vihar érte őket utól, csak a Gondviselés különös kegyelme mentette meg őket s midőn végre kikötőbe jutottak, annyira el voltak gyöngülve, oly betegek lettek, hogy több napig pihenniök kellett. Így aztán Ujlaki báró szabadság idejének jó részét letelt és csak éppen

annyi ideje maradt, hogy egy napra Budapestre jöhett. Előre irt tehát Örzse asszonynak, hogy a kis Etelkával egy bizonyos napon okvetetlenül Budapesten, a levélben megnevezett vendéglőben legyen, mert másnap már ismét el kell utaznia, vissza az idegen országba, hogy idején ott legyen hivatalos állomásán.

Ujlaki báró tehát, midőn a szobába belépett s ott Örzse asszonyt megpillantotta, megörült, mert látta, hogy parancsa pontosan teljesült. Örzse asszony azonban nem éppen nagyon örült meg, sőt összeresztent, mikor a belépőket megpillantá. Ujlaki báró szólalt meg először, jókedvűen mondván:

— Maga az, Örzse dada, ugy-e? Talán bizony megijedt tőlem? Haha! Bizony most nem vagyok olyan fehér bőrű finom uracska, mint mikor utoljára látott. Ahol hét év óta lakom, ott tüzesebben perzsel a nap, jó hogy egészen szerencsenné nem váltam. No, de most itt vagyunk... itt van-e az én kedves kis leányom?

Neje ezalatt már megpillantá a pamlagon fekvő leánykát és oda rohant.

— Itt van... ez ő... ez az én kedves Etelkám!

Meg akarta ölelni, összecsókolni, — de a kis leány mély, kínos álomban, láztól égő arczczal feküdt ott, nem tudva semmit a körülötte történő dolgokról. A báróné meghökkenve állapodott meg s ijedten mondá:

ÚDVARI HANGVERSENY. (Lásd a 126. lapon.)

— Ez
— Val
lépve. Rop
tüz, lehellet
látszik. Mi
hoz fordulv
— Én
Örzse assz
utazástól...
— Elő
— Ne
— Ak

— Ez a gyermek beteg . . . istenem!

— Valóban! szólt Ujlaki szintén odalépve. Roppant láza van . . . feje csupa tűz, lehellete forró . . . nagyon betegnek látszik. Mi a baja? kérde Örzse asszonyhoz fordulva.

— Én . . . én nem tudom . . . felelé Örzse asszony hebegve. Talán csak az utazástól . . . a korai fölkeléstől van.

— Előbb nem volt beteg?

— Nem . . . nem tudok róla semmit.

— Akkor hát bizonyosan csak a ko-

rai fölkelés okozta. Majd jobban lesz, ha néhány óráig aludt.

S Ujlaki báró és neje ott álltak csendesen, szótlánul az alvó kis leány mellett és gyönyörködtek benne, azt hívén, hogy ez az ő gyermekök. Jóformán csecsemő kis gyermek volt az ő kis leányuk, mikor elhagyták és most nagyon meg voltak elégedve, hogy ilyen kedves, szép leányka lett belőle. Egészen boldogok voltak, hogy nézhették.

(Folytatása következik.)

A KÉMÉNYSEPRŐ ÉS FIA.

HAMAR fiuk, lányok! . . . Mi a?
Ne ne ne!
Keményséprő meg a fia,
Fekete.

Fázhatnak is — úgy gondolom —
Ugyancsak!
Fehér havon fekete nyom . . .
Szaladnak.

A SZELIDSÉG ÉS SZERETET HATALMA.

— Mese. —

Irta: **Dorina** néni.

HAJDANÁBAN nagyon régen, még a mesék idejében volt valahol egy hóval borított, ködbe burkolt, zuzmarás hideg ország; »Öröktél« volt az ország neve, és Zordfi benne a fejedelem.

Ezen országtól nagyon, nagyon meszszire lakott Fényalak, a királynője egy gyönyörű, ragyogó országnak, melyet Rózsahonnak nevezett, mert minden olyan színben fénylett benne, mintha rubint vetne rá világot; és e szép színt, melynek fénye mellett ifjabbnak érezné magát még az elaggott ember is, nem kölcsönzé ez országnak más, mint a benne élő lények boldogsága, mely minden arczon rózsapírban ragyogott. És ki adta a boldogságot ez áldott országnak? nem más, mint a jó, minden alattvalóját meleg szeretettel elárasztó királynő, a bájos Fényalak. Mindamellett ő volt az, kit legelőször

ért fájdalom e boldog országban, még pedig igen nagy keserűség. Két csapás érte egyszerre szerető szívét: kedves kis lánya, az aranyos Lengike eltűnése és saját testvéreinek, a szép Fátyolfénynek irigy álnoksága.

Fátyolfény a legszebb tündér volt a bájos királynő udvaránál s a királynő az anyjától korán elmaradt kis árvát meleg szeretettel nevelte fel. Ez anyai gondoskodásnak köszönhető Fátyolfény a szép tulajdonokat, melyekkel fel volt ruházva; de egyet, a büszke gógot, mely Rózsahon királynője szivessége mellett kétszeresen visszatetsző volt, sehogy sem bírta nála megváltoztatni; és e mellett még egy rút, senkitől nem sejtett hiba férközött lelkéhez. Eleinte csak kedvetlenséget okozott neki, hogy testvéreinek, Rózsahon szeretett királynőjének mindenki legkellemesebb mosolyát tartja fenn, míg őt felényi figyelemben sem részesítik. Nem gondolta meg, hogy testvére az, kinek a nép jólétét és minden örömét köszönheti, sőt hogy e drága jó testvér nélkül ő maga is elhagyatott árvaként bolyongna szerte a rideg világban.

Minderre nem gondolt, csak a fényt látta, mely testvérét övezi, és azért lelkét teljesen elfogta az irigység. Utóbb még gyűlölni is kezdte egyetlen jóltevőjét, és e rút szenvedély által vezetettve, mindig azon törte a fejét, miként árthasson testvéreinek úgy, hogy lelkét legfájóbban érintse. Egy megromlott léleknek pedig

nem so
ezer m
Fátyol
jó testv

El
Fényal
galom
boritva
ki me
bott ró
álmotu
kájába
lid bár
togatt
mintha
fogni.

rosz
annyir
kis sz
mellől
sötét
senki
lyek
mégis
föltün
barát
köpen
berke
rejtet
a mög
minte
lyezni
saját
megö
kihull
mány
megk
megf
rályn

nem sokáig kell efflén törni a fejét, talál ezer módot a rosza, és a szép, de gonosz Fátyolfény is talált rettenetes módot, hogy jó testvére boldogságát lerombolja.

Egy éjjel, midőn a semmit sem sejtő Fényalak ezüst himes kék sátorában nyugalomra vonult, Fátyolfény, sötét köpenyt borítva magára, besuhant alvó testvéréhez, ki mellett aranyos Lengike hóra dobott rózsabimbóként szunyadozott boldog álmotul kigyuladt arczzal fehér ágyacskájában. Bizonyosan játszó társaival, a szelid bárányfelhőkkel álmodott, azért nyugtogatva kis karjait mosolyogva fölfelé, mintha valakit futkosás közben el akarna fogni. És Fátyolfény tündérnek eléggé rossz volt már lelke, megrontotta már annyira az irigység, hogy nem sajnálta a kis szendergőt a rosztat nem sejtő anya mellől elrabolni. Lappangva ment ki a sötét éjbe, halvány arcját is elfödé, hogy senki se lássa, mily rut lett a szenvedélyek hareza alatt. Már-már lelkiismerete mégis kezdett ébredezni és rút színben föltüntetni előtte tettét, de sietett e jó barát elől is elrejtőzni, még öszzebb vonta köpenyét és titkos utakon kuszva, sötét berkekbe vonult, hol addig követte a legrejtettebb ösvényeket, míg céljához ért: a mogorva Zordfi fagyos országába. Ide mintegy számkivetésbe szándékozott helyezni a kis elrabolt tündérleánykát, kit saját finom sugar kezeivel nem akart megölni, félvén, hogy a vér átka miatt kihullana belőle az ország almája, és a kormánypálca, melyeket most már biztosan megkapni remélt, miután igazi örökösétől megfosztotta jó testvérét, Rózsahon királynőjét!

Azon meggyőződéssel, hogy e rideg országban menthetetlenül elvész a kis Lengike, ott hagyta a szegény védetlent. Azonban Zordfi nélkül számított, kit csak szomorú országa, sivár élete tett oly buskomolylyá; különben melegen érző szívvél birt, és pártfogója volt minden elhagyottoknak.

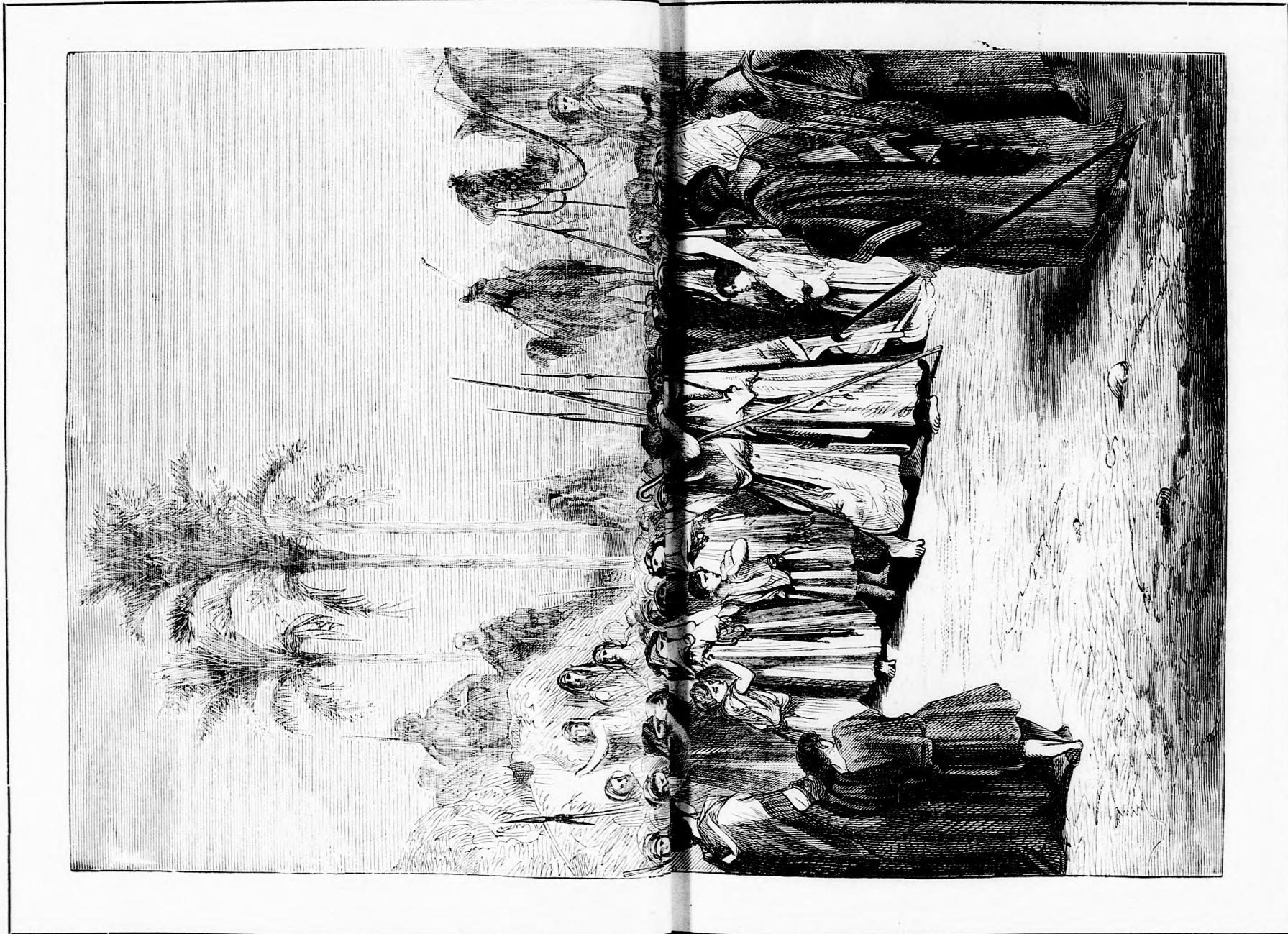
Amint Zordfi egyszer szokott éjjeli bolyongásain járt, az álmából ijedten felriadt Lengikét egy sötét erdő szélén sirva megtalálta; azonnal ölébe emelte, haza vitte, és nem bánta meg e tettét. Mert rideg életét a kedves Lengike eddig nem ösmert örömeikkel vidítá fel. Anyjától örökölt finom tapintata azonnal fel tudta fogni, hogyan hálálja meg a részvétet, melyet a búsongó Zordfi tanusított iránta. Elhalmozta jóltevőjét a szeretet minden jelével; hol körülte repkedett, vidáman csapkodva a léget rózsaszín szárnyaival, hol meg lábaihoz simult, kedves csevegéssel szórakoztatva a fejedelmet, ki megifjult arczzal, felüdült lélekkel szemlélte maga körül a varázst, mely Lengike tündérújai nyomán országát bűbajos világgá változtatta át.

Száraz moha helyett virágos rét fakadt az aranyos szellemke léptein; lombos ligetek borultak fölébe, melyek rejtéken csicsergő-csattogó madarak feleltek zengő szép dalára; rózsabokrokon tarka pillangók pihentek s édes illat terjedt szét minden felé.

A hálás kis tündér szelid hatalma megteremté az első tavaszt Zordfi rideg országában. De míg jóltevőjének hona az öröm tanyája lett, addig a kis tündér

(Folytatása a 122. lapon.)

FÖLADVÁNY A SZENTIRÁSBÓL

ÉZSAU ÉS JAKOB KIBÉKÜLÉSE.

Iryjátok le röviden és szabatosan, mit tudtok erről?

(Folytatás a 119. laphoz.)

szíve gyakran elfogódott azon gondolatra, hogy szerető anyja őt bizonyosan keservesen nélkülözi és siratja! Maga is olyan nagyon vágyott kedves jó anyja után! Ilyenkor ott zokogott egy-egy vén szikla tövében, míg a fejedelem elszomorodott arca nem emlékezteté a feladatra, melyet élete céljául tűzött ki.

Letörlé hát könyeit, föltekintett azon irányba, hol gyermeki szeretete anyja honát sejteté veles néha-néha egy remény sugár is érinté, hogy valamikor majd csak ismét látni fogja anyját. Erre aztán újból csengtek ajakán a szívből fakadó dalok, melyekkel jóltevője búsongó lelkét mindig fölvidítá.

Igy folytak aranyos Lengike napjai. Ezalatt pedig anyja kétségbeesett fájdalommal kutatta-kereste az egész világon, szerte küldte népét, a lenge tündéreket, hogy keressék fel kedves gyermekét

Testőre, Villám urfi, le is csapott egyszer, mint egy karvaly vándorutja közben, Zordfi országába, hol feltalálni vélte Lengikét; de túlbuzgalma, törve rontva maga körül, a nélkül hogy jól szétnézett volna, levitte a tartomány mélyen rejtve fekvő részeibe, hol megsemmisülve odaveszett. A hatalmas Vihar is hasztalan nyargalta be a világ minden zege-zugát, hangja nagy zajátúl nem hallá szép Lengike esdő szavát. Zápor néne, egy igen öreg pityergő anyóka, fűnek-fának neki esett kérdezősködéseivel, csak úgy zúgott jajszava a völgyeken keresztül, a merre járt; de így, saját könyeibe fúlva, még inkább elveszté az eltűntnek nyomát.

Igy fáradoztak sokan hasztalanul, kiki búsan tért meg a kesergő királynőhöz. Ezt látva a könnyű szárnyú Szellő, titkon ellebbent nesztelenül és minden zaj nélkül Zordfi honában termett.

Ott azonnal kérdé egy piros rózsától, mely szívesen fogda pihenésre zöldlombú sátorába: nem látta-e Lengikét? az áldott Fényalak királynő kedves gyermekét?

— Dehogyan nem! felelt rögtön egy csacska pillangó, ki szintén a vendégszerető rózsához járt pihenni. — Épen most jövök tőle, folytatá örvendve, hogy figyelve hallgatják beszédét, — magam is egészen bus lettem szomorú énekén, melylyel anyját siratja a kis Istenadta!

Erre együtt elrebbentek, Pillangó és Szellő s az utóbbi nagy örömeben annyira neki szelesedett, hogy a pillangót csak úgy kergette-forgatta maga előtt, mintha tánczra lenne kedve; pedig csak a buzgalom hajtotta, hogy kedvenczét, kit hajdan ő ringatott, dajkált, mielőbb láthassa. Hozzáérve, keblére borúlt, és legszebb dalát zengte el neki s aztán sokáig csevegén vele, végre üzenetet vitt tőle kesergő anyjának, de nagy titokban, nehogy Fátyolfény előbb megtudja valamikép Lengike megtalálását.

Örömtül ragyogott Fényalak, könyei édesen, üdítőn hullottak, midőn értesült leánya megtalálásáról; sietve kapkodott össze mindenféle holmit, amit legdrágábbnak vélt, hogy ajándékuul vigye Lengikének és Zordfi királynak, ki olyan hűn megőrzé gyermekét.

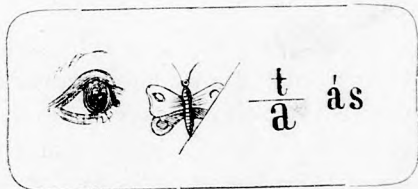
Hétszinű fátyolruha, önnön legszebb éke volt, mit tündérkéjének vitt, pártfo-

góját pedig mindennel megajándékozá, ami országát széppé, gazdaggá teheté. Ha virággal volt himes minden táj, a hol eddig Lengike megjelent, most anyjának jóltevő keze mindenütt áldást osztogatott és Zordfi fagyos, rideg országa valóságos paradicsom, az öröm és boldogság lakhelye lett.

Csak olykor-olykor volt puszta és elhagyatott a boldog ország, akkor, midőn aranyos Lengike rövid időre eltávozott, hogy anyjánál mulasson; de midőn visszatért, megjött véle mindig újra az öröm, ha uszályos ruhája szélét, mely hét színű tündérfényben ragyogott, megpillantották a láthatáron. Ilyenkor Fényalak mindig elkísérte kedves gyermekét, kitől most már mosolyogva és csak rövid időre vett mindig bucsut. Lengike azontul állandóan jóltevője országában lakott. Fátyolfény, a gonosz testvér mindezeket a távolból nézte!

Magányosan bolyongott szerte kietlen éjszakákon, s még az ezüst szőri nyáj is, mely Fényalak téres mezőin legelészett, ijedten bujt össze, ha köztük megjelent. Arca halvány lett: szenvedést árult el, de ki tudja, tettét bánja-e vagy inkább csak azon busul, hogy gonoszsága kiderült és rossz tette nem sikerült. Azóta senkisémm beszélt vele.

KÉPREJTVÉNY.

KACZÉR ZSUZSI.

(Képpel a czimlapon.)

ISTENEM, be jó a dolga
Juliska nénémnek!

Már ő reá sleppes, hurezos,
Hosszu ruhát mérnek.

Széles karimájú, tollas
Kalap a fejében,
Kis köpenyke, lenge, csipkés:
Illik neki szépen.

A kalapot, a köpenykét
Gyorsan felpróbálok.
Hol a tűkör? . . Hm! Magamat
Csinosnak találok.

Hát még ha kezemben volna
Himezett zsebkendő! . .
Jaj, csak mulna, gyorsan mulna
Az a tiz esztendő!

DRÉGELY VÁRA ÉS A HŐS SZONDI GYÖRGY.

(Képpel a 128. lapon.)

HA OLVASSUK hazánk történelmét,
sok jeles hőstettnek emlékét ta-
láljuk följegyezve benne; tiszte-
lettel, meghatottan olvassuk, miképen
áldozták föl magukat a hős férfiak, hogy
drága honukat védelmezzék az ellenségtől
s az ő magasztos példájuk mindenkor
szemünk előtt van, hogy mi is szeressük
szép magyar hazánkat és tanuljunk érette
áldozni.

A legjelesb hősök egyike, kiről ha-
zánk történelme szól, Szondi György
volt, ki ezelőtt 325 esztendővel Drégely

várat védelmezte a Magyarországot akkor elborított ellenséges török sereg ellen.

Drégely vára Hontmegyében fekszik, egy az Ipoly völgye felé néző erdős hegység sziklás csucsan s hajdanában, nagyon régen »Derék hely« volt a neve erős falai miatt, melyek ma már mind romban hevernek. Hajdanában a vár két részből állott; a külső vár hatalmas bástyákkal és falakkal volt körülveve s e részben különböző épületek állottak, tágas udvarokkal, kertekkel; a külső vár közepén pedig állott az igen erős belső vár a hegy magas sziklacsucsan. A két rész között csak egy ajtó volt s ez ajtó mellett az őrszámára a sziklába volt egy kis rés bevágva.

Ennek a várnak volt kapitánya Szondi György ezelőtt háromszáz esztendővel, akkor, midőn a török császárok egész Magyarországot meg akarták hódítani. Budavára, Mátyás király nagyszerű palotájával már az ellenség kezében is volt s iunen indult meg egyszer Ali budai basa Drégely vára ellen, mert hallotta, hogy ott egy elszánt vitéz a parancsnok, aki semmikép sem akar meghódolni.

Ali basa tizenkétezer válogatott katonával jelent meg Drégely vára előtt és felszólította Szondit, hogy adja meg magát, mert úgy is hasztalan minden védelem. De Szondi nem úgy gondolkozott. Kéves katonája volt, az igaz, mindössze alig néhány százan voltak a sok ezer ellenséggel szemben; de azért mégis azt izente vissza, hogy a várat nem azért bízták rá, hogy az ellenségnek adja, hanem hogy megvédje; ha tetszik Ali basának, hát vegye be. Szép szerivel nem kapja.

Ali basának tehát, akár tetszett, akár nem, meg kellett kezdeni az ostromot. Egészen körülfogta a várat és hatalmas ágyukból óriási golyókat lövetett a vár bástyái ellen; éjjel-nappal szakadatlanul folyt az ágyuzás, a vár vitéz őrségének egy pillanatnyi nyugalma sem volt. A falak sok helyen repedeztek, a bástyák összeomlottak s Ali basa megint izent Szondinak, hogy adja meg magát; de Szondi még hallani sem akart róla.

Ekkor a török vezér rohamra parancsolta seregét; a sok ezernyi ellenséges katona fölkapaszkodott egészen a várfalakig és igyekezett betörni a réseken, melyeket az ágyuk okoztak, de Szondi György az ő vitéz kis csapatával hősiesen visszaverte a támadókat, tömérdek török maradt halva a falak mellett, de a várba be nem jutott egy sem.

Nagy lett erre Ali basa bosszúsága s több napon át mindig újból kezdte a rohamot, de mindig hiába. Megint az ágyuzást folytatta tehát, oly borzasztóan, hogy a vár már csupa rom volt, a hős magyar csapatból nagyon sokan megsebesültek és meghaltak, a falakból alig állott többé valami s Szondi György látta, hogy már sokáig nem védheti a helyet. De azért mégsem akarta szép szerivel átadni az ellenségnek, sem pedig ő maga nem akart fogságba jutni. Inkább akart hős halállal meghalni és azért e szerint cselekedett is.

Minden drágaságot és értékes holmit összehordatott a vár udvarára s mikor minden együtt volt egy nagy máglyában, meggyújtotta és porrá égette; azután el-

(Folytatása a 126. lapon.)

A KÉCSKÉKŐ ERDÉLYBEN. (Lásd a 127. lapon.)

(Folytatás a 124. laphoz.)

ment kedves harci paripáihoz s azokat mind agyon szurta, hogy ne szolgáljanak az ellenségnek; végre összehívta mind azokat, a kik a várban voltak. Nem voltak sokan, de mind hős és elszánt vitéz; csak két fiatal fiu volt közöttük és két török, kik régebben fogságba estek.

A két ifju volt Szondi György kedvence; lantosok voltak ezek, akik lantkíséret mellett dalokat zengtek és sokszor fölvidították, szórakoztatták a kemény csatákban elfáradt hős várkapitányt. Szelid, ártatlan, fegyverhez nem szokott két ifju volt ez s Szondi a legnagyobb veszedelem perczében is szerető apaként gondoskodott róluk; a két török foglyot drága ruhába öltöztetven és pénzzel gazdagon megajándékozván gondjukra bizta a fiatal dalnokokat, hogy vezessék el az ellenséges vezérhez, Ali basához, ennek pedig mondják meg Szondi nevében: »legyen atyja a két szegény magyar fiunak, mint volt Szondi a két török fogolynak.« Ali basa meg is tette.

Miután a két ifju eltávozott és már el is jutott Ali basához, Szondi György maga köré gyűjtötte kicsiny csapatát; leterdéltek mindnyájan s rövid imát mondván, istennek ajánlották lelküket, azután halálra elszántan kirohantak a várat minden oldalról körülfogó ellenséges seregre. Nagy pusztítást vittek végbe s maga Szondi harczott legelől vitézei legvitézebbjeivel; de az ellenség huszszorta nagyobb számu volt s a magyar hősök egymásután mind elestek, sebekkel boritva. Maga Szondi György is előbb lábán sebesült meg, aztán egy puskagolyó megölte, Ali

basa győzött s elfoglaltatta a várat, mely ekkor már csupa rom volt.

Maga Ali basa olyannyira tisztelte és bámulta a magyar vitéz hősies feláldozását, hogy előkerestette az elesettek közül s a várral szemben egy dombon ünnepélyesen eltemetteté. A sir fölé lándsát és zászlót tüzetett annak jeléül, hogy itt egy ritka hős nyugszik.

Azóta háromszáz esztendő mult — de Szondi emléke mai nap is él s minden magyar büszke reá!

UDVARI HANGVERSENY.

(Képpel a 116. lapokon.)

UDVARI hangverseny, mert hát udvaron van.
Forgasd a kintornád, öreg, mentől jobban!
Zengő sipládádból
Ha a nóta átszól:
Meglásd szomszédbeli Palkó is betoppan.

Itt is már a Palkó, az én jó barátom.
Ketten vagyunk már most. Emelem a lábom!
Zengő sipládádból
Valjon milyen táncz szól?
Ketten ugrálgatunk az »udvari« bálon!

Jól muzsikálsz öreg. Tán a sipládádban
Valami szép zengő, dalos kis madár van?
Bocsásd ki, bocsásd ki,
Ugy szeretném látni!
Meglásd milyen szépen játszogatunk hárman!

Kis Értesítő.

A szerencsétlen török sebesültek és menekültek számára a „Kis Lap“ olvasói közül újabban beküldtek: Balás Irén egy csomag tépést és 2 frtot, továbbá Wertheim Pöldi és József egy csomag tépést.

Az adományt eljuttattam rendeltetése helyére. Köszönet a nemes szívből eredt adakozásért!

FORGÓ BÁCSI.

A »KECSKEKŐ« ERDÉLYBEN

(Képpel a 125. lapon.)

Kedves Forgó bácsi!

NAGYON megörültem, midőn minapi »Kis Lap«-omban megpillantottam egy rajzot a mi szép erdélyi országrészünkéből, a híres Balika várát a tordai hasadéokban. Van itt még sok, nagyon sok más szép vidék, város, régi rom és egyéb nevezetesség, amit nemcsak látni érdemes, hanem lerajzolni is, hogy ismerjék azok is, akik nem jöhetnek ide. Pedig, tudom sokan vannak, akik nem egykönnyen utazhatnak messzire, főleg az én kis olvasótársaim, kiknek épen úgy mint nekem, most a leczkéikkel bizonyosan elég a gondjuk.

Itt a mi vidékünkön is van egy nevezetesség, melyet, ha kedves Forgó bácsi megengedné, szeretnék bemutatni kis olvasótársaimnak. Ez pedig nem más, mint egy csodálatosan meredek, czukorsüveg alakú hegy, melyet a nép »Kecskekő«-nek nevezett el. Talán azért, mert csak a kecske tud erre a hegyre nagy baj nélkül fölkapaszkodni.

A Kecskekő híres az egész Maros-völgyben s gyakran vállalkoznak bátor és izmos kirándulók, akik fölmásznak a tetejére. Ez pedig nemcsak nehéz, hanem kissé veszedelmes dolog is és ugyancsak vigyázni kell ám a legurulástól, főleg lejövet. De a ki egyszer följutott a tetőre, meg nem bánja a fáradságát: gyönyörű kilátás nyílik messze földre, a Maros szép völgyére, a hóval borított határszéli nagy hegységekre, sőt azt állítják, hogy egészen a magyarföldre is be lehet látni onnan, de ez nem lehet igaz, mert közben állanak a Királyhágó és a Bihar-hegységek.

A Kecskekő teteje alig néhány négyszögölnyi területű és lapos, úgy hogy kényelmesen megpihenhetni rajta.

Nekem ezt mind még csak apácska beszélte; de a jövő szümidők alatt majd

magam is nekibátorodom és fölmászom a Kecskekőre; ha kedves Forgó bácsi megengedi, majd ismét irok aztán róla (szívesen veszem) addig is maradok

hü kis olvasója

Antal Béla.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« XIV. köt. 3. és 4-ik számában közölt rejtvények megfejtését utólag még beküldték: Sajósy Margit, Moskovics Jakab, Margarethen Ignác, D'Allesandro G., Nemes Albert, Szőke Erzsé és Leonie, Halász Lajos, Flegmann Róza, Balassovich Alice, Nagy Flóricza, Idrányi Margit, Inselt Manó, Józsa Izabella, Farkas Vincze, Czingály Julianna, Guttmann Ilona, Hermina és Sándor, Kollerich Margit és Imre, Singer Janka és Regina, Karfunkel Szidonia és K., Markovich Iván, Török Vilma, Kumer Béla, Hauszner Gabriella, Weber Frigyes és Mihály, Balika Erzsébet, Almássy Emmi, Bogas Amália, Feiler Lázár, Meisel Arthur, Vörös Nándor.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA

Bognár Ferencz. A balatonparti regék Kisfaludy Sándor nagy költőnk munkáiból annyira ismeretek, hogy azokkal nem csak neked, ki még csak kis fücska vagy, de nevesebb íróknak is kár volna foglalkozni. Egyébkint: a »Kis Lap«-ba írni nem kötelesség, csak szabad-ság. Vissza ne éljete az utóbbival. Ti csak olvassatok! Irni, majd irok én. — **Szőke Erzsé és Leonie.** Az egyiket megrajzoltatom. — **B. F. (Bcs.)** A kis fiu becsvágyát veszedelmes a h i u s á g kielégítése által sarkalni. — **Nemes Albert.** A két rejtvény beválik. — **Balogh Feri.** Korodhoz képest jó munkák, de még nem kerülhetnek a nyilvánosság elé. — **Lichtscheidl Fanni.** Nincs szabatosan megszerkesztve. Látom a házat, látom a házi állatot, de nem látom a lovat. — **Szirmay Vilmos.** Nem is oly rossz. Metszésbe adtam. — **Kohn Sándor és Ali.** Régi dolog az. A magatok eszéből csináljatok valamit! — **Margaréthen Ignác.** A vár leírása elég érdekes. De hol marad a vár története. A híres Drugethek fészkeről sok szépet lehet elmondani. Ha ezt kipótlod s a várnak szabatos rajzát mellékeled — vázlatodon nem igen indulhat el a művész — cikkedet némi változtatásokkal kiadhatom.

DREGEFLY VÁRA HONTMEGYÉBEN. (Lásd a 123. lap m.)

Felelős szerkesztő: **Forgó bácsi**. Kiadó-hivatal: Budapest, barátok-tere, 7-ik sz., Athenaeum-épület.
Budapest 1878. Nyomtatja a kiadó tulajdonos: Athenaeum irodalmi és nyomdai részv. társulat.
Megjelen hetenként egyszer, 16 oldalon.